

NYHETSBRUV

Biblioteksutveckling Östergötland

Nyhetsbrev #3 2025 // Prenumerera här

Hej!

Våren kom och gick igen, i alla fall om vi ser till vädret. Hos oss är det i alla fall tydligt att våren är i antågande om vi ser till allt spännande den brukar föra med sig på biblioteksfronten. Vi presenterar bland annat den nya utbildningen om läsfrämjande som vi varit delaktiga i och arbetat med sedan 2021 och som nu finns att tillgå på Digiteket. Vi tipsar om datum att hålla reda på och om annat vi tror att du kan ha nytta och intresse av i ditt arbete. Avslutningsvis får ni tips om poesi från Tranås bibliotek.

Trevlig läsning, Biblioteksutveckling Östergötland

Ny fortbildning - Språk- och läsfrämjande för de yngsta barnen

2 april, 9.00 - 10.00, Digitalt

Varmt välkommen till en informationsträff och frågestund om fortbildningen Språk- och läsfrämjande för de yngsta barnen. Under denna träff får du möjlighet att ställa frågor till oss som skapat fortbildningen. Vi kommer även att berätta mer om innehållet i de fem delkurserna och hur du kan använda detta rika material i din profession.

[Länk till webinariet hos Biblioteksutveckling Östergötland](#)[Länk till fortbildningen hos Digiteket](#)

Bidrag till Bokmässan

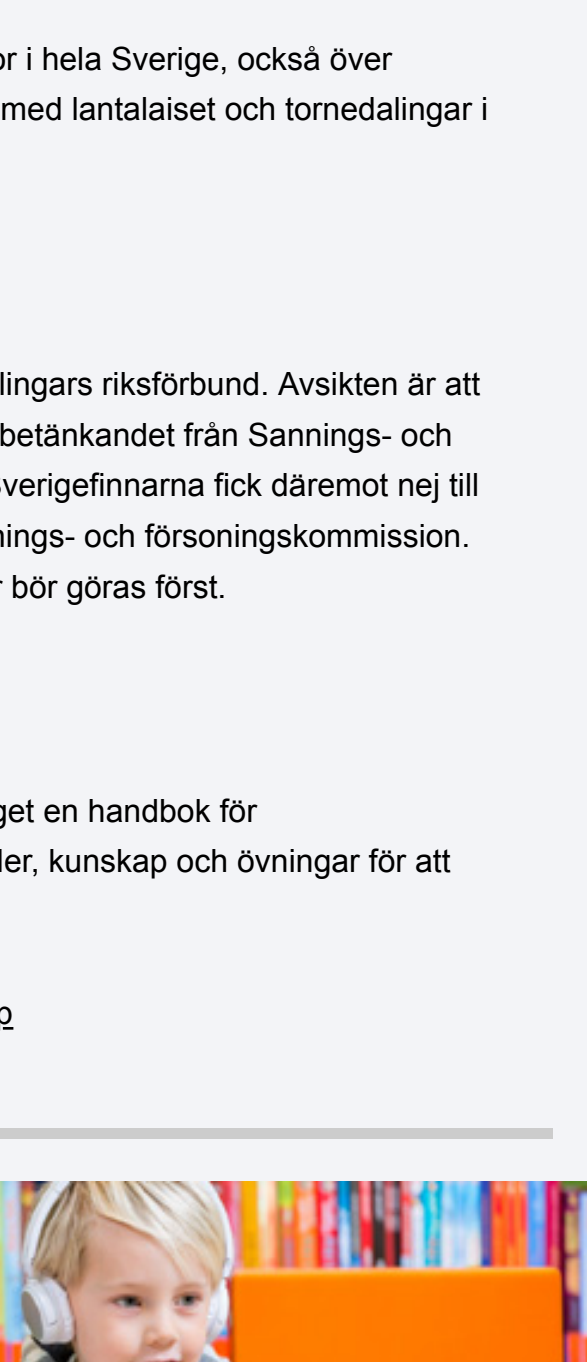
Har ni på ert bibliotek något projekt eller någon satsning ni vill dela med kollegor och andra intresserade till Bok- och biblioteksmässan i höst? Ta chansen att ansöka om deltagande senast den **30 april** till Biblioteksscenen den 25 eller den 26 september. Kontakta gärna Biblioteksutveckling Östergötland, så kan vi samordna och stötta er medverkan. Det är Svensk biblioteksförning, Västra Götalandsregionen och Kungliga biblioteket som driver denna scen.

[Läs mer och lämna in ansökan på biblioteksförningens hemsida](#)

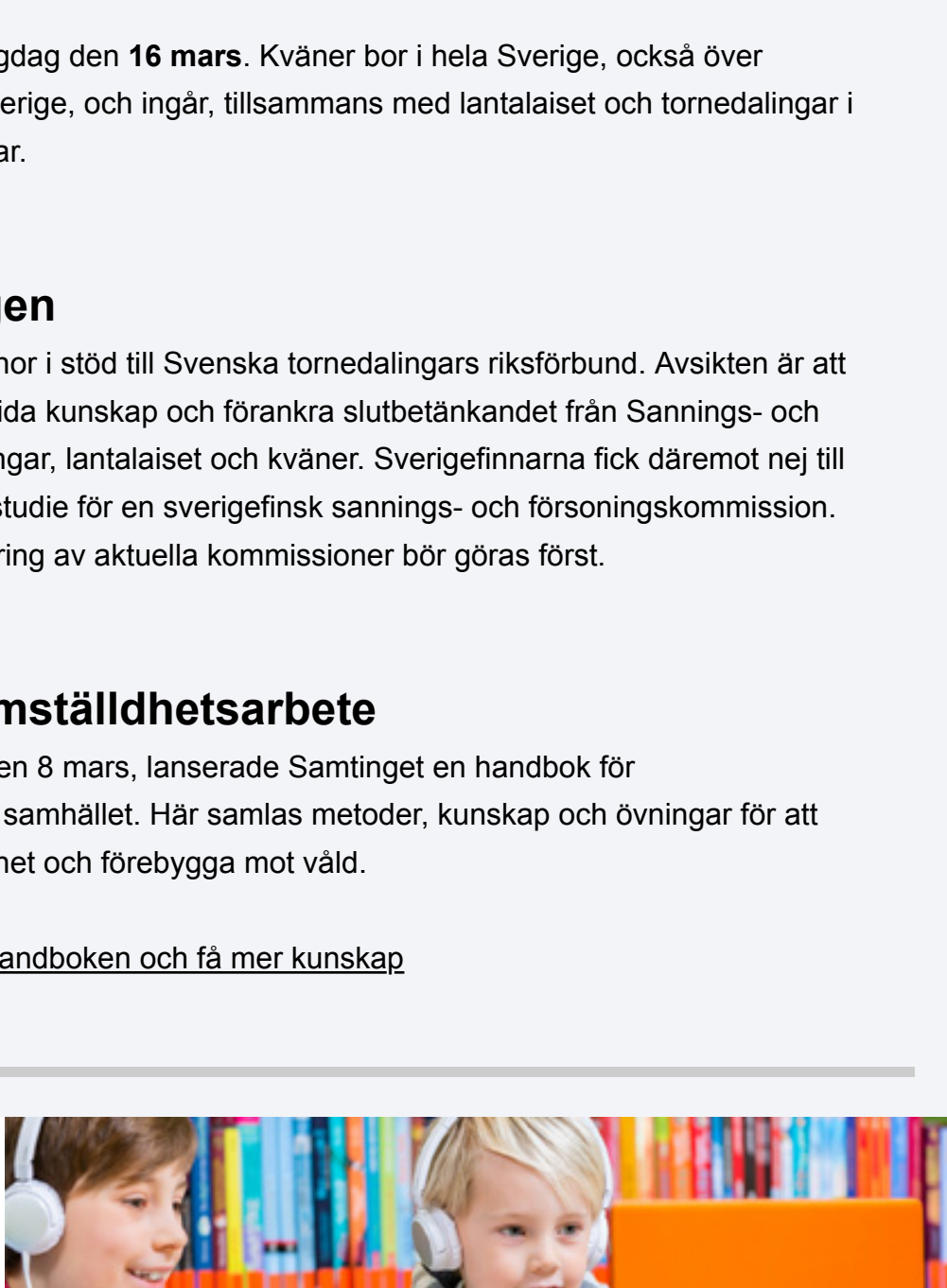
Digital fika: Biblioteken som tankesmedjor

28 april, 9.00 - 10.00, digitalt

Valkommen till digitalt fika där Biblioteksutveckling Östergötland har bjudit in Anne-Marie Rauer, Lunds bibliotek och Mia Olsson, Vaggeryds bibliotek. Deras verksamheter har deltagit i projektet Biblioteken som tankesmedjor, ett samarbete kring bibliotek och demokrati. Projektet är ett samarbete mellan de regionala biblioteksverksamheterna i Skåne, Halland, Blekinge, Kronoberg, Kalmar och Jönköpings län.

[Anmäl dig hos Biblioteksutveckling](#)[Ta reda på mer om projektet och ladda ned rapporten hos Region Skåne](#)

Nationella minoriteter

250 år av judiskt liv i Sverige

Kom ihåg att det pågår föreläsningar, utställningar, musikprogram, teater, föreläsningar och museisvisningar under 2025. Arrangera gärna ett program och ta del av marknadsföringsmaterial och sprid information på hemsidan för frändet. Hos Judiskt liv kan man alltid få tips om det som sker i hela landet.

[Läs mer hos judiskt liv](#)

Romernas nationaldag

Den **8 april** är en viktig dag för alla romer: Den internationella romadagen. 1971 antogs officiellt den romska flaggan, liksom den romska hymnen Gelem, gelem (Jag har vandrat) i London på en romsk kongress. Flaggans bakgrund visar himlen och jorden och det röda hjulet kopplingen till Indien, vandringen därifrån men också framåtskridande.

Kvänfolkets dag

Kvånera har en egen flagga och flaggdag den **16 mars**. Kvåner bor i hela Sverige, också över landsgränserna, särskilt Norge och Sverige, och ingår, tillsammans med lantalaistet och tornedalinger i den nationella minoriteten tornedalinger.

Ja och nej från regeringen

Sveriges regering ger 1,5 miljoner kronor i stöd till Svenska tornedalingers riksförbund. Avsikten är att riksförbundet ska fortsätta med att sprida kunskap och förankra slutbetänkandet från Sannings- och försoningskommissionen för tornedalinger, lantalaistet och kvåner. Sverigefinnarna fick däremot nej till ansökan om 300 000 kronor till en förstudie för en sverigefinsk sannings- och försoningskommission. Regeringens motivering är att utvärdering av aktuella kommissioner bör göras först.

Handbok för samiskt jämställdhetsarbete

På den internationella kvinnodagen, den 8 mars, lanserade Samtinget en handbok för jämställdhetsarbete inom det samiska samhället. Här samlas metoder, kunskap och övningar för att synliggöra och samtala om jämställdhet och förebygga makt våld.

[Hos Minoritet.se kan man ladda ned handboken och få mer kunskap.](#)

Barn och unga

Barnrätt i praktiken

1 april, 14.00 - 15.30, Digitalt

Om biblioteksrummet utifrån ett barnrättsperspektiv/Hur går man tillväga för att utforma världens bästa barnbibliotek utifrån ett barnrättsperspektiv?Välkommen att lyssna till andras erfarenheter och ställ frågor om hur de gjort.

[Läs mer i vårt kalendarium](#)

Unga och bibliotek

8 april, 9.00 - 11.00, Digitalt

Välkommen till en träff om hur det är att arbeta med kreativt skrivande på bibliotek tillsammans med ungdomar.

[Här är länken till träffen i vårt kalendarium](#)

MIK

MIKdag 2025

3 april, Cinema Norrköping eller digitalt

Om biblioteksrummet utifrån ett barnrättsperspektiv/Hur går man tillväga för att utforma världens bästa barnbibliotek utifrån ett barnrättsperspektiv?Välkommen att lyssna till andras erfarenheter och ställ frågor om hur de gjort.

[Mer information och anmälan i vårt kalendarium](#)

VR på bibliotek - workshop

15 maj, Linköping

Hur kan vi använda VR i bibliotekens aktiviteter? Det är fokus för den här dagen, där vi tillsammans utforskar möjligheterna och skapar minst en VR-aktivitet som kan användas på Götäbiblioteken. Deltagare från Götäbiblioteken som varit med på konferensen Uppslukande Bibblan 2025 delar med sig av sina erfarenheter och inspiration.

[Läs mer och anmäl dig i vårt kalendarium](#)

MIK-frukost - Hur kan vi stå emot desinformation?

16 maj, 8.30 - 10.00, Digitalt

Lär dig om bakomliggande psykologiska mekanismer, om olika typer av desinformation och vad du bör vara vaksam på. Inbjuden gäst är Julia Aspernäs, legitimerad psykolog och doktorand.

[Läs mer och anmäl dig i vårt kalendarium](#)

Digiteket - vi tipsar om spännande innehåll!

Boklek – väck barns nyfikenhet för böcker och bibliotek

Hur introducerar man bibliotek för någon som aldrig varit på ett tidigare? Och kan man med hjälp av lekar, sagor och sånger göra biblioteket till en viktig plats för barn i förskoleåldern? Svaret på dessa frågor kan finnas i Boklek, en metod och en bok från tidigt 1990-tal som nu har omarbetats och uppdaterats.

[Läs mer hos Digiteket](#)

Om kvalitet – Garantera bra böcker

Varför får biblioteken egentligen låda med böcker från Kulturrådet, och vad ska de göra med dem?

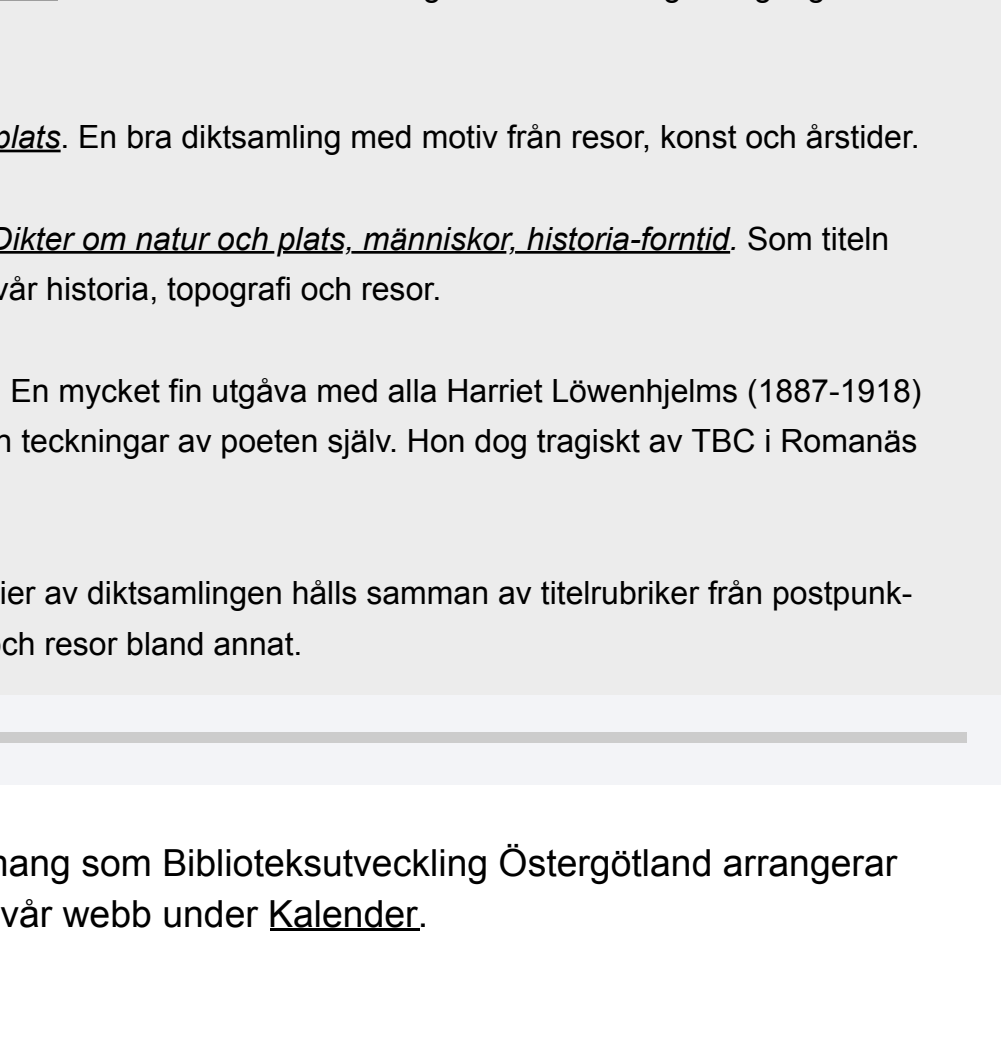
[Läs mer hos Digiteket](#)

Senior-MIK: Medveten på nätet

Det här kurspaketet riktar sig till seniorer som vill ta del av alla positiva möjligheter som internet och den digitala utvecklingen erbjuder på ett tryggt och säkert sätt. Genom att genomföra kurserna kan seniorer och andra bli smartare nyhetskonsumenter, bli bättre på att känna igen falska nyheter och bli mer delaktiga i medier på nätet. Kurserna passar även utmärkt som utbildningsmaterial för bibliotek som jobbar med gruppen seniorer.

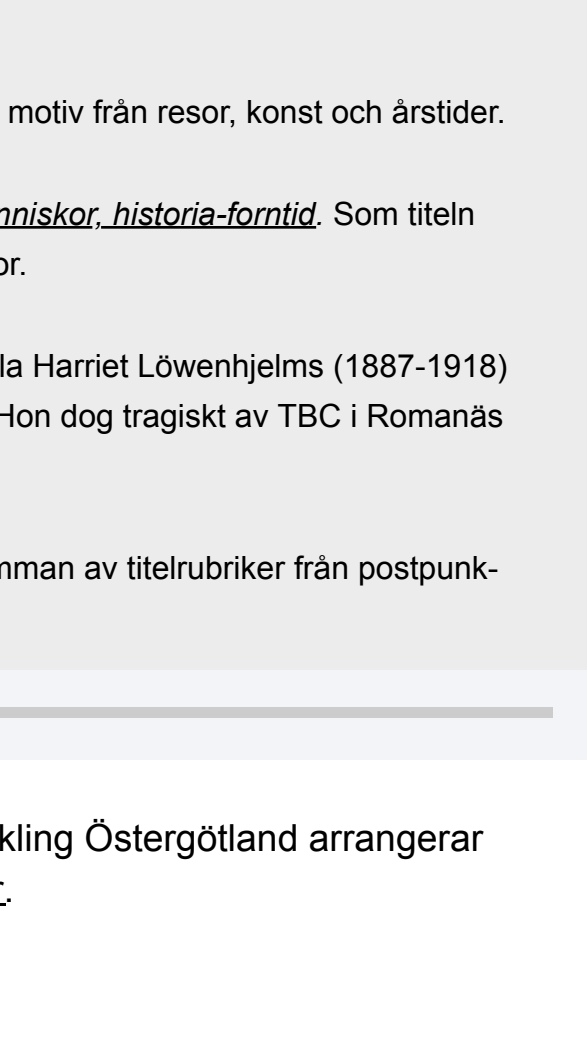
[Läs mer hos Digiteket](#)

Skolbibliotek

Skolbiblioteksrapport – läs den, se webinariet!

Skolbibliotekets syn och bemanning - En kvalitativ undersökning av skolbibliotek, med exempel från Östergötland. I början av 2024 fick Maria Heimer i uppdrag av Biblioteksutveckling Östergötland att undersöka skolbiblioteksverksamheterna i Östergötland. Syftet var att bidra till ökad förståelse för skolbibliotek och skolbiblioteksutveckling, samt att visa på goda exempel från länet. Detta resulterade i rapporten: Skolbibliotekets rum och bemanning - En kvalitativ undersökning av synen på skolbibliotek, med exempel från Östergötland. Rapporten fokuserar på både grund- och gymnasieskolor och undersöker synen på skolbibliotek bland skolbibliotekarier, rektorer, skolchefer, folkbibliotekschefer samt politiker i några av Östergötlands kommuner.

[Läs rapporten hos oss](#)[Se webinariet på YouTube](#)

Skolbiblioteksstatistik

Kungliga biblioteket har i uppdrag att förbättra statistiken om skolbibliotek. Från och med 2025 skickas en enkät ut – för att bland annat att få mer jämförbara svar och minska mängden arbete för dem som lämnar uppgifter.

[Läs mer hos KB](#)

Skolverkets konferens – fokus skolbibliotek

29 april, 9.00 - 15.00, Digitalt

Vi fördjupar oss i läsfrämjande och medie- och informationskunnighet. Bli inspirerad av exempel på samarbeten mellan skolbibliotekarier och lärare samt ta del av forskning.

[Läs mer och anmäl dig hos Skolverket](#)

Nätverksträff gymnasiebibliotek

5 mars, 13.00 - 16.00, Linköping

Välkomna på en nätverksträff för er som jobbar på ett gymnasiebibliotek i Östergötland och Tranås. Syftet med nätverket är att få en överblick över gymnasiebiblioteken i Östergötland och Tranås, ge varandra stöd och diskutera biblioteksfrågor.

[Läs mer och anmäl dig i vår kalender](#)

Notiser

Webbinarium KB - Hur kan vi gemensamt utveckla det allmänna biblioteksväsendet?

Kungliga biblioteket ställer frågan, och bjuder in till ett webinarium den **28 mars** där riksbibliotekarie Karin Grönvall spanar framåt utifrån regeringsuppdraget Stärkt samverkan inom bibliotekssektorn.

[Läs mer på hos KB och anmäl dig](#)

Dialogforum MTM - Registrering i Legimus – nulägesbild

1 april 8.30 - 9.30

Under hösten genomförde MTM en stor studie med över 2 000 bibliotekarier för att få veta mer om förmedlars erfarenheter och uppfattningar. Fokus låg på folkbibliotek, universitets- och högskolebibliotek och skolbibliotek. Cecilia Gården berättar om resultaten och om hur MTM kommer att arbeta vidare.

[Läs mer och anmäl dig hos MTM](#)

Programserie Kulturrådet - Ojämliga livsvillkor

Under våren 2025 skär Kulturrådet en ny programserie: Ojämlika livsvillkor – unga och kultur. I tre avsnitt fördjupar de sig kring barns och ungas erfarenheter av socioekonomiska svårigheter.

[Läs mer och titta på avsnitten hos KB](#)

Kulturrådet föreslår ökade anslag

Nyligen lämnade Kulturrådet in sitt budgetförslag till regeringen för 2026 till 2028. Kulturlivet har en svår ekonomisk situation och därför efterfrågas ökade anslag på bred front: nationellt, regionalt och internationellt. Här syns områden som bland annat kultursamverkanmodellen; nationella minoriteters kultur; MU-avtalet; liksom stöd till fri scenkonst och musikarrangörer.

[Läs mer på Kulturrådets hemsida](#)

Östgötsk nominering till IFLA

Vi säger grattis och håller tummarna för Anya Feltreuter, Linköpings universitetsbibliotek, som nominerats till IFLA:s styrelse av Svensk biblioteksförning. Anya har varit en mångårig medarbetare inom Götäbiblioteken, senast som bibliotekschef i Mjölby.

[Läs mer hos Svensk biblioteksförning](#)

ALMA-priset - inget aprilskämt

Vem ska tilldelas ALMA-priset 2025? Det får vi veta den **1 april, efter klockan 13**. Inte mindre än 265 kandidater från 72 länder var i är nominerade till Astrid Lindgren Memorial Award.

Anmälan till Biblioteksdagarna

Borås är platsen för Biblioteksdagarna 2025 och sker den 21-22 maj. Svensk biblioteksförning bjuder in och temat är Tillbaka till framtiden. Sarit Monastyrski kommer vara moderator och fler detaljer om program släpps snart.

[På biblioteksförningens hemsida går det bra att läsa mer och anmäla sig](#)

PTS - webinarium om tillgängliga självbetjäningsterminaler

1 april, 13.00 - 17.00, hybrid

I juni 2025 måste både tjänster och produkter för elektronisk kommunikation leva upp till EU:s krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Det berör bland annat bibliotekets utlåningsapparater.

[Läs mer och anmäl dig hos PTS](#)

//Nyfiken på//

Poesi i Tranås

Text: Magnus Grehn, bibliotekarie

Här kommer några tips från Tranås stadsbibliotek som jobbar en hel del med poesi. Under mars har vi haft och kommer ha: en bokcirkel där "Hela Tranås" läser Edward Lee Masters "Spoon River", Poetry Slam, Stadsvandring med poesitema, vi botaniseras på H.03, presentation av Jazz & Poetry, Lyriska trädar, poesipysel för barn och mycket annat. Tranås är en liten stad, men vi är också en del av två regioner, Sverige och världen.

Poesin har blommat ut i Tranås framförallt sedan 2014, då den första Tranås at the Fringe-festivalen gick av stapeln. Poeter från när och fjärran kom till Tranås, flera var från Irland och Wales som vi utvecklat ett speciellt band till och under åren har många återkommit till vår lilla stad. Den 3-6 september är det dags för den tolfte Tranås at the Fringe-festivalen arrangerat av föreningen *Kultivert* med mycket poesi. Håll utkik.

Edgar Lee Masters, *Spoon River*. Småstaden Spoon Rivers gravar berättar de riktiga historierna om stadens invånare som ligger på kullen. Måsterlig diktsamling som gavs ut den 1915.

Dylan Thomas, *Och döden skall inte längre råda*. Wales store bard Dylan Thomas (1914-1953) egensinniga språk av tradition och förfärlig släpshär i ett trevligt urval.

Derek Coyle, *Sippa martini under Mount Leinster*. En tankvård och humoristisk diktsamling, där allt kan hända i samtiden och genom historien.

Tishani Doshi, *Girls Are Coming Out of the Woods*. Indisk/walesiska Tishani Doshi skriver om våld mot kvinnor, motiv från Indien, Europa och Tranås.

Colm Kiernan, *Hora Dorada/Golden Hour*. Colm Kiernan är född i Irland men bor i Sverige. Han skriver främst på engelska. Diktarna är som små historier från livet fulla av förtvivlan, humor och satir.

Peter Lindfors, *De långa resorna är över*. En fin och bra diktsamling efter den förtidigt bortgångne poeten Peter Lindfors (1953-2015).

Madeleine Gustafsson, *En underlig plats*. En bra diktsamling med motiv från resor, konst och årstider.

Michael Economou, *Dikter i urval - Dikter om natur och plats, människor, historia-fornitid*. Med titeln antyder så är det många teman om vår historia, topografi och resor.

Harriet Löwenhjelm, *Samlade dikter*. En mycket fin utgåva med alla Harriet Löwenhjelm (1887-1918) dikter. Även många fina målningar och teckningar av poeten själv. Hon dog tragiskt av TBC i Romanäs norr om Tranås.

Jonas Ellerström, *Nattradio*. Sju partier av diktsamlingen hålls samman av titelrubriker från postpunk-bandet TT-Reuter. Poesi om fåglar och resor bland annat.

Alla evenemang som Biblioteksutveckling Östergötland arrangerar hittar du på vår webb under [Kalender](#).

Det här är ett nyhetsbrev från Biblioteksutveckling Östergötland | [Avsluta prenumeration](#)

KONTAKT

Biblioteksutveckling Östergötland
Region Östergötland
581 91 Linköping
biblioteksutveckling@regionostergotland.se
www.regionbibliotekostergotland.se

